

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Навчально-науковий інститут бізнесу і менеджменту

Кафедра організації виробництва, бізнесу та менеджменту

СТРИГУН ДАР'Я ВІКТОРІВНА

УДК 338.439.4:658.51

**Реферат
дипломної магістерської роботи**

**УДОСКОНАЛЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ
ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В ПП «ЛАННА-АГРО»
КАРЛІВСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

*спеціальність 073 «Менеджмент»
(освітньо-професійна програма «Менеджмент і адміністрування»)*

Харків – 2018 р.

Дипломною магістерською роботою є рукопис.

Робота виконана в Харківському національному технічному університеті сільського господарства імені Петра Василенка Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник: кандидат економічних наук,
Заїка Світлана Олександрівна,
Харківський національний технічний
університет сільського господарства
імені Петра Василенка, директор
Навчально-наукового інституту
бізнесу і менеджменту.

Захист відбудеться 21 лютого 2018 р. на
засіданні Екзаменаційної комісії у ХНТУСГ за адресою:
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44, ауд. 105.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДИПЛОМНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Актуальність теми дипломної магістерської роботи. Зернове господарство України є однією з найбільш пріоритетних сфер не лише аграрного сектору, але й всієї національної економіки нашої держави. Зерно та продукти його переробки мають високий рівень конкурентоспроможності як на внутрішньому, так і на світовому ринках. В нинішніх реаліях саме від розвитку цієї галузі багато в чому залежить добробут населення країни, продовольча і національна безпека, і, без перебільшення, стабільність держави. Визнана як стратегічна, зернова галузь є базовим сегментом сільського господарства, формуючи продовольчий фонд та резервні запаси, забезпечуючи фуражним зерном галузь тваринництва, постачаючи зерно на експорт, певною мірою визначаючи стан і тенденції розвитку сільських територій, а також формуючи вагомий частку доходів сільськогосподарських товаровиробників. В умовах посилення інтеграції та глобалізації України у світову економіку, саме продукція цієї галузі стає найважливішим об'єктом зовнішньої торгівлі, що спонукає до нарощування обсягів виробництва зерна та продуктів його переробки, покращення їх якісних характеристик. Незважаючи на те, що сучасне зернове господарство характеризується позитивною динамікою, ще й досі існує ряд гострих проблем, зокрема: нестабільність цін і доходів зерновиробництва; коливання врожайності культур; скорочення природно-ресурсного потенціалу; сировинна спрямованість експорту й інші, розв'язання яких є актуальним і першочерговим. Зернове господарство найбільшою мірою пов'язане з природним середовищем та земельними ресурсами, а також основними матеріально-технічними засобами аграрного сектору, рівень використання яких залежить від організації виробництва, технології й інших чинників, у тому числі кліматичних умов. До того ж останніми роками простежувалася дедалі тісніша залежність розвитку зернової галузі від світових тенденцій.

На сьогоднішній день абсолютна більшість сільськогосподарських товаровиробників відчувають гостру нестачу в потужностях для зберігання зерна, не мають можливості переробити сировину і, навіть якщо така можливість з'являється, не можуть на рівних конкурувати з агрохолдингами, реалізовувати перероблену продукцію на вигідних для себе умовах за ринковими цінами, внаслідок чого змушені продавати продукцію в перші ж місяці після збирання врожаю, тобто в період найнижчих закупівельних цін, втрачаючи при цьому значні кошти, що в свою чергу негативно впливає на оновленні машинно-тракторного парку, впровадженні інноваційних технологій, а відповідно й позначається на урожайності та якості отримуваної продукції. При цьому не можна забувати, що для підприємства реалізація не сировини, а продукції, що пройшла переробку, тобто продукції з доданою вартістю є більш вигідним. Внаслідок цього набуває актуальності необхідність удосконалення операційного менеджменту виробництва та переробки озимої пшениці у сільськогосподарських підприємствах, що передбачає удосконалення технології виробництва продукції та впровадження потужностей для переробки зерна в борошно.

Питанню підвищення ефективності сфер виробництва та переробки зерна присвячені праці багатьох вчених, зокрема: Андрійчука В.Г., Бардадим М.В., Білоусько Т.Ю., Боднар О.В., Бойка В.І., Мазнева Г.Є., Галушка В.П., Голомші Н.Є., Ільчука М.М., Кваші С.М., Кучера А.В., Лобаса М.Г., Майстро С.В., Материнської О.А., Месель-Веселяка В.Я., Нікішиної О.В., Олійника О.В., Саблука П.Т., Суліми Н.М., Супіханова Б.К., Чмиря С.М., Шинкаренка В.Г., Шпикуляка О.Г., Шпичака О.М. та інших. Проте, все ще недостатньо уваги приділяється проблемі удосконалення операційного менеджменту виробництва та переробки зерна з метою забезпечення високого рівня економічної ефективності обох з вказаних напрямків. Саме це і зумовило актуальність і вибір теми та наукове і практичне значення проведеного дослідження.

Метою дослідження дипломної магістерської роботи є виявлення шляхів забезпечення економічної ефективності та обґрунтування заходів з удосконалення операційного менеджменту виробництва та переробки озимої пшениці.

Для досягнення поставленої мети були поставлені та вирішені наступні **завдання**:

- вивчення теоретичних засад забезпечення ефективності сільськогосподарського виробництва;

- оцінка сучасного стану та тенденцій розвитку сфер виробництва та переробки зерна в Україні та світі;

- визначення рівня, проблем та передумов організації зерновиробництва як складової операційного менеджменту;

- надання організаційно-економічної характеристики та аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства;

- оцінка економічної ефективності виробництва та реалізації озимої пшениці у підприємстві;

- аналіз розміру та структури витрат і виявлення резервів зниження собівартості озимої пшениці у підприємстві;

- обґрунтування доцільності удосконалення агротехнології вирощування озимої пшениці та виявлення шляхів раціоналізації витрат та підвищення рівня їх окупності;

- організаційно-економічне обґрунтування економічної ефективності виробництва пшеничного борошна;

- обґрунтування заходів з підвищення ефективності операційного менеджменту виробництва пшеничного борошна.

Об'єктом дослідження в дипломній магістерській роботі виступає процес удосконалення операційного менеджменту виробництва та переробки озимої пшениці в ПП «Ланна-Агро» Карлівського району Полтавської області.

Предметом дослідження є теоретико-методичні, дослідницько-аналітичні та проектно-рекомендаційні аспекти удосконалення операційного менеджменту виробництва та переробки озимої пшениці в ПП «Ланна-Агро» Карлівського району Полтавської області.

Методи дослідження. В процесі дослідження використовувались такі методи: абстрактно-логічний; графічний; розрахунково-конструктивний; статистико-економічний; системного та порівняльного аналізу та інші. Достовірність отриманих результатів, висновків і пропозицій підтверджується розрахунками, застосуванням значного фактичного матеріалу.

Інформаційна база дослідження. В ході написання дипломної магістерської роботи використовувались наступні інформаційні джерела: законодавчі та нормативно-правові акти України, річна звітність, фінансова звітність підприємства, планові та прогнозні показники, дисертації, монографії, наукові розробки, підручники, періодичні видання, журнали, збірники, статистичні дані, інформація з мережі Інтернет.

Наукова новизна одержаних результатів дипломної магістерської роботи полягає в теоретико-методичному обґрунтуванні та прикладному опрацюванні шляхів удосконалення операційного менеджменту виробництва та переробки озимої пшениці. А саме:

удосконалено:

– агротехнологію вирощування озимої пшениці з наступним обґрунтуванням шляхів раціоналізації витрат та підвищення рівня їх окупності.

набуло подальшого розвитку:

– підвищення економічної ефективності шляхом обґрунтування необхідності впровадження потужностей з переробки зерна в борошно з урахуванням наявного виробничого та ресурсного потенціалу підприємства;

– обґрунтування доцільності заходів з підвищення ефективності операційного менеджменту виробництва пшеничного борошна.

Практичне значення очікуваних результатів. Дипломна магістерська робота виконана на матеріалах та на замовлення керівництва ПП «Ланна-Агро» Карлівського району Полтавської області. Результати дипломної

магістерської роботи будуть використанні в подальшій виробничо-господарській діяльності підприємства. Висновки та пропозиції, одержані в процесі дослідження, спрямовані на створення та ефективне функціонування виробничо-господарської діяльності господарства та на прийняття конкретних управлінських рішень щодо розробки шляхів удосконалення операційного менеджменту виробництва та переробки озимої пшениці.

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень є основою для прийняття конкретних управлінських рішень щодо розробки шляхів удосконалення операційного менеджменту виробництва та переробки озимої пшениці. Основні положення, найважливіші результати дослідження, висновки та пропозиції автор дипломної магістерської роботи доповіла на XIII-му Міжнародному форумі молоді «Молодежь и сельскохозяйственная техника в XXI веке» (6-7 квітня 2017 року), а також на VIII-й Міжнародній науково-практичній конференції «Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи» (7 квітня 2017 року). Результати досліджень опубліковані у Віснику СНТ ННІ бізнесу і менеджменту ХНТУСГ у 2017 році, Вип. 1, в матеріалах VIII-го Міжнародної науково-практичної конференції «Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи» (7 квітня 2017 року) та в матеріалах XIII-го Міжнародного форуму молоді «Молодежь и сельскохозяйственная техника в XXI веке» (6-7 квітня 2017 року).

Структура та обсяг роботи. Дипломна магістерська робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Вона виконана на 149 сторінках комп'ютерного тексту, містить 24 таблиці та 4 рисунки. Список використаних джерел налічує 139 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИПЛОМНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У *першому розділі* «Теоретико-методичні аспекти операційного менеджменту виробництва та переробки озимої пшениці» розглянуто: теоретичні засади забезпечення ефективності сільськогосподарського виробництва; сучасний стан та тенденції розвитку сфер виробництва та переробки зерна в Україні та світі; проблеми та передумови організації зерновиробництва як складової операційного менеджменту.

У *другому розділі* «Комплексний аналіз економічної ефективності виробництва та реалізації озимої пшениці в ПП «Ланна-Агро»: надано організаційно-економічну характеристику та проведено аналіз виробничо-господарської діяльності ПП «Ланна-Агро»; здійснена оцінка економічної ефективності виробництва та реалізації озимої пшениці в ПП «Ланна-Агро»; проведено аналіз розміру та структури витрат і виявлення резервів зниження собівартості озимої пшениці в ПП «Ланна-Агро».

У *третьому розділі* «Обґрунтування заходів з удосконалення операційного менеджменту виробництва та переробки озимої пшениці в ПП «Ланна-Агро» розглянуто: напрями удосконалення агротехнології вирощування озимої пшениці і обґрунтування шляхів раціоналізації витрат та підвищення рівня їх окупності; організаційно-економічне обґрунтування економічної ефективності виробництва пшеничного борошна; обґрунтування заходів з підвищення ефективності операційного менеджменту виробництва пшеничного борошна.

ВИСНОВКИ

Результати проведених досліджень з теми дипломної магістерської роботи: «Удосконалення операційного менеджменту виробництва та переробки озимої пшениці в ПП «Ланна-Агро» Карлівського району Полтавської області»

дають змогу зробити наступні узагальнені висновки теоретичного, методичного та прикладного характеру:

1. Встановлено, що «ефективність функціонування підприємства» є комплексною економічною категорією, яка відображає ступінь використання ресурсних витрат, спроможність досягати поставлених цілей та здатність до стійкої життєдіяльності у конкурентному ринковому середовищі. Вона показує ступінь використання ресурсного потенціалу підприємства, ступінь забезпечення позитивного результату (ефекту) господарювання в умовах конкурентного ринкового середовища та досягнення запланованих результатів з точки зору поставлених перед системою чи її елементами цілей. Проблема визначення економічної ефективності діяльності підприємства та пошуку шляхів її підвищення є складною і такою, що важко формалізується та пов'язана з визначенням відповідного критерію ефективності і формуванням системи показників.

2. Забезпечення ефективності зерновиробництва в Україні нерозривно пов'язане з ефективною діяльністю підприємств зернопереробної сфери. Так, у структурі виробництва борошномельної продукції 92,3 % припадає на пшеничне борошно. У виробничому секторі наприкінці 2017 року працювало 365 постійно діючих промислових підприємств, які забезпечили виробництво близько 87-89 % продукції. На частку періодично працюючих підприємств, основу яких формують міні-цехи, прийшло майже 10 %. При цьому, основне виробництво борошна сконцентроване на 25-ти найкрупніших підприємствах України, які випускають майже 60 % загального його обсягу. За перший квартал 2017/2018 маркетингового року в Україні вироблено близько 494 тис. тонн пшеничного борошна, що на 13 тис. тонн нижче показника 2016/2017 МР, у першому кварталі якого виробництво становило 507 тис. тонн. Головними причинами скорочення обсягів продукції борошномельного виробництва є зменшення середньодушового споживання та обсягів промислового використання борошна, зокрема в

хлібопекарській промисловості, яка є найбільшим споживачем цього продукту (60 % у структурі споживання), та «тінізація» руху товаропотоків.

3. Удосконалення операційного менеджменту в сільськогосподарському підприємстві з метою забезпечення ефективності та результативності його діяльності має відбуватися за такими основними напрямками: удосконалення організаційної системи управління підприємством; оптимізація організації менеджменту і бізнес-процесів через поліпшення системи планування, обліку і контролю за основними показниками діяльності підприємством; удосконалення управління якістю ресурсами і запасами; підвищення ефективності управління інноваційними процесами на підприємстві, поліпшення якості вироблюваної продукції.

4. Комплексний аналіз економічної ефективності виробництва та реалізації озимої пшениці на досліджуваному підприємстві свідчить про позитивну динаміку відтворення процесу виробництва. Загальна вартість валової продукції в постійних цінах реалізації збільшилась у 2016 році в порівнянні з 2012 роком на 86,5 %, а у поточних цінах у 4,14 рази, що пояснюється інфляційними процесами в державі, пік яких прийшовся на 2015 рік. При цьому динаміка росту виробництва продукції в рослинництві є значно вищою ніж в галузі тваринництва, в постійних цінах майже в 2,5 рази, а в поточних в 2,7 рази. В той же час, внаслідок більш високого рівня товарності рослинницької продукції ніж тваринницької, обсяг реалізації першої за досліджуваний період зростав більш високими темпами.

5. На підприємстві за ряд останніх років спостерігається суттєве оновлення матеріально-технічної бази. Про це свідчить зокрема зростання на 100 га сільськогосподарських угідь майже у 3,5 рази вартості основних виробничих фондів і оборотних засобів у 2016 році у порівнянні із 2012 роком. Відмітимо збільшення в розрахунку на 100 грн. матеріальних витрат валової продукції у 2,86 рази, що без сумніву є

позитивним явищем. Проте зростання вартості основних виробничих фондів і оборотних засобів за цей період було більш суттєвим ніж динаміка росту виробництва валової продукції, що і обумовило зниження цього показника у 2016 році в порівнянні з попереднім 2015 роком. Поряд із цим за ці роки спостерігається зростання виробництва валової продукції в розрахунку на одного середньорічного робітника більш ніж у два рази та на 100 га сільськогосподарських угідь з 804,26 грн. до 1382,01 грн. або на 71,84 %. Істотним також є підвищення рівня сукупної рентабельності на 39,53 відсоткових пунктів та норми прибутку на 27,81 відсоткових пунктів.

6. Досліджуване підприємство має низький рівень спеціалізації. На підприємстві виробляють та реалізують більше двадцяти видів сільськогосподарської продукції, основними з яких у 2016 році стали: молоко (33,09 %), цукрові буряки (16,28 %), сояшник (14,76 %), озима пшениця (12,13 %), м'ясо ВРХ (5,97 %) і кукурудза на зерно (5,01 %). В сукупності ці види продукції забезпечили 87,24 % в структурі виручки від реалізації у 2016 році, і така широка диверсифікація виробництва стала запорукою фінансової стабільності підприємства.

7. Розрахунок впливу чинників на відхилення фактичної суми прибутку від планової в 2016 році при виробництві озимої пшениці дозволяє констатувати позитивний вплив усіх чинників. Так, внаслідок збільшення обсягу реалізації було додатково отримано 510510,0 грн. прибутку, внаслідок зниження повної собівартості прибуток збільшився на 238640,0 грн., за рахунок підвищення цін реалізації – на 89050,0 грн. В цілому ж по озимій пшениці фактично було отримано прибутку на 10401,6 тис. грн. або на 8,76 % більше від плану.

8. Поглиблений аналіз обсягу та структури витрат на вирощування озимої пшениці в ПП «Ланна-Агро» в 2016 році продемонстрував, що основними статтями витрат в структурі виробничої собівартості є вартість мінеральних добрив і

амортизаційні відрахування. Проте найбільшою є частка решти інших прямих та загальновиробничих витрат, які і обумовлюють фактичний рівень собівартості озимої пшениці, а відповідно – впливають на рівень її економічної ефективності.

9. Проведене обґрунтування впроваджуваних заходів, спрямованих на удосконалення операційного менеджменту виробництва та переробки озимої пшениці здійснювалось у двох паралельних напрямках. Так, по-перше, було розроблено та впроваджено інноваційну агротехнологію вирощування вказаної продукції, а по-друге, запропоноване впровадження переробних потужностей з наступним обґрунтуванням доцільності та ефективності вказаних заходів.

10. Перший напрямок передбачав одночасний розрахунок діючої на підприємстві та проекрованої технології вирощування, з урахуванням: наявного у підприємства ресурсного потенціалу, ґрунтово-кліматичних умов, діючих сівозмін та інших чинників, що безпосередньо впливають на вирощування культури в господарстві, а відповідно і на обсяги її виробництва. Розрахунок існуючої технологічної карти проводиться з урахуванням досвіду минулих років та на основі нових розцінок на: оплату праці, паливно-мастильні матеріали, вартість посівного матеріалу, вартість отрутохімкатів, вартість добрив тощо. При цьому незмінними залишалися технологічні операції, технічні засоби, за допомогою яких вони проводяться, норми внесення добрив та отрутохімкатів тощо. Складання технологічної карти при запропонованій технології та механізації передбачав проведення ретельного аналізу складу машино-тракторних агрегатів у вихідній технологічній карті, виявлення недоліків у механізації і технології вирощування, критичний перегляд переліку технологічних операцій культури, запропонування більш сучасних прийомів та технічних засобів для виконання технологічних операцій. Розробка проекрованої технологічної карти передбачає удосконалення технологічних процесів, запровадження більш продуктивної техніки, внесення

необхідної кількості поживних речовин, забезпечення всебічного догляду за посівами, що в комплексі має забезпечити підвищення рівня урожайності на 15 ц /га до рівня 70 ц /га.

11. Проведені розрахунки структури собівартості вирощування озимої пшениці за базовою та проектною технологіями показали, що загальна сума витрат виробництва (виробнича собівартість) при проектованій технології вища від базової на 313282,42 грн. або на 15,58 %. В той же час, собівартість 1 тонни основної продукції за базовим варіантом становить 1340,63 грн. /т, тоді як за проектованим лише 1239,59 грн. /т, що менше на 7,54 %. Впроваджувана технологія є більш ефективною ніж базова. Річна економія експлуатаційних витрат становитиме 174656,25 грн., а річний економічний ефект сягне позначки у 235600,5 грн. За середньою ціною реалізації пшениці 3500 грн. /т очікуваний прибуток проектованого варіанту на 30,86 % перевищуватиме розмір прибутку за вихідним варіантом, а рівень рентабельності зросте з позначки у 161,07 % до 182,4 %, тобто на 21,33 відсоткових пунктів.

12. Змінні витрати на 1 ц основної продукції як за базовим, так і за проектованим варіантом майже ідентичні. В першому випадку вони дорівнюють 85,81 грн. /ц, а у другому 85,31 грн. /ц. Це, в свою чергу, вплинуло на розмір беззбиткового обсягу виробництва, який, як ми бачимо, для обох варіантів майже однаковий і становить для базового – 2520,7 ц, для проектованого – 2518,6 ц (відхилення 0,08 %). Завдяки підвищенню рівня урожайності на 15,0 ц /га в проектованій технології відбудеться збільшення розміру валового прибутку на 30,85 % або на 919280,18 грн. до рівня в 3899209,14 грн., що обумовить підвищення рівня рентабельності виробництва та рентабельності продаж відповідно до 182,35 % та 64,58 %.

13. Зростання рівня валового прибутку за проектною технологією є певною мірою резервом скорочення посівних площ під вирощування озимої пшениці. Тобто підприємство

може скоротити площі посіву під даною культурою, за умови застосування проектованої технології, до такого рівня, при якому воно отримуватиме розмір валового прибутку на рівні, що забезпечується технологією, яка діє на цей час, а саме 2979928,96 грн. Отже, для отримання валового прибутку на вказаному вище рівні існує можливість скорочення площ посіву майже на 46 га. Однак це призведе до підвищення собівартості 1 ц озимої пшениці з 123,96 грн./ц до 133,7 грн./ц або на 9,74 грн./ц., а рівень рентабельності виробництва скоротиться з 182,35 % до 161,78 %. Обсяг продукції, який необхідно буде виробити становитиме близько 13777 ц при урожайності 75 ц/га.

14. Динаміка зростання економічної ефективності виробництва озимої пшениці на підприємстві є суттєвою, проте, внаслідок ускладнення ситуації як на внутрішньому, так і на світовому ринках зерна, посилюється конкурентна боротьба, що створює передумови до необхідності як пошуку нових ринків збуту, так і для розширення асортименту продукції що виробляється. Зазначене можна досягти шляхом відкриття цеху з переробки пшениці в борошно. Це надасть можливість отримати вже за перший рік експлуатації обладнання 10 145 780,93 грн. чистого прибутку. Рівень рентабельності становитиме 46,42 %. Окупність первинних капіталовкладень орієнтовно настане вже через 9 місяців.

15. Розрахунок беззбиткового рівня реалізації показав, що для забезпечення критичного рівня виробництва достатньо завантажити обладнання лише на 17,53 % і виробляти 741,814 т борошна. Цього обсягу при середній ціні реалізації 8,3 грн./кг буде цілком достатньо для покриття всіх витрат, пов'язаних з виробництвом та реалізацією продукції. При виробництві 4232,83 т пшеничного борошна за середньої ціни реалізації при незмінній структурі витрат, буде отримано валовий (операційний) прибуток в розмірі 13 258 583,7 грн. Оцінка ефективності здійснення капітальних інвестицій за всіма розрахованими методами довела доцільність впровадження інвестиційного проекту.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИПЛОМНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Стригун Д.В. Інтеграційний інструментарій економічного розвитку підприємств агропромислового виробництва / Д.В. Стригун // Сборник матеріалів XIII-го Міжнародного форуму молодіжи «Молодежь и сельскохозяйственная техника в XXI веке», (6-7 апреля 2017 года). – Харьков: ХНТУСХ, 2017. – С. 278.

2. Стригун Д.В. Економічна сутність продуктивності праці / Д.В. Стригун, В.С. Корнієнко // Вісник СНТ ННІ БМ ХНТУСГ: збірник наукових праць. – Харків: ХНТУСГ, 2017. – Вип. 1. – С. 66-68.

АНОТАЦІЯ

Стригун Д.В. Удосконалення операційного менеджменту виробництва та переробки озимої пшениці в ПП «Ланна-Агро» Карлівського району Полтавської області.

В дипломній магістерській роботі автором розглянуті теоретичні, методичні та практичні аспекти операційного менеджменту виробництва та переробки озимої пшениці. Вивчено сучасний стан та тенденції розвитку сфер виробництва та переробки зерна в Україні та світі. Проаналізована динаміка економічної ефективності виробництва та реалізації озимої пшениці і виявлені резерви зниження її собівартості в ПП «Ланна-Агро». Надані рекомендації щодо удосконалення агротехнології вирощування озимої пшениці та обґрунтовані шляхи раціоналізації витрат та підвищення рівня їх окупності. Запропоновані заходи з удосконалення операційного менеджменту переробки озимої пшениці.

Ключові слова: економічна ефективність, витрати виробництва, собівартість, операційний менеджмент, зерновиробництво, озима пшениця, пшеничне борошно, агротехнологія, беззбитковість, капітальні інвестиції.

SUMMARY

Stryhun D.V. Improvement of operational management of production and processing of winter wheat in PE «Lanna-Agro» Karlovskiy district, Poltava region.

In the graduation thesis work the author considers the theoretical, methodological and practical aspects of operations management of production and processing of winter wheat. Studied current state and development trends in the spheres of production and grain processing in Ukraine and the world. The dynamics of the economic efficiency of the production and sale of wheat and identified reserves to reduce its cost in PE «Lanna-Agro». This recommendations for the improvement of cultivation technology of winter wheat and justified ways of streamlining costs and increasing their ROI. Proposed measures to improve the operational management of the processing of winter wheat.

Key words: economic efficiency, costs of production, cost, operations management, grain production, winter wheat, wheat flour, agricultural technology, profitability, capital investment.

Комп'ютерний набір і верстка
Д.В. Стригун

Підп. до друку 05.02.2018. Формат 60x84 ¹/₁₆.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 0,9. Обл.-вид.арк.0,9.
Наклад 10 прим. Замовлення № __

Надруковано в КП «Міська друкарня»
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44
Свідоцтво про державну реєстрацію:
серія ДК № 3613 від 29.10.2009 р.